

Проект ЕС «Офіс спільної підтримки інтеграції України до європейського дослідницького простору» (JSO-ERA)

Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС сфері науки і технологій

Крок до співпраці Україна-ЄС у дослідницькій сфері

Сьома Рамкова програма ЄС з досліджень і технологічного розвитку

Міні-посібник для малих та середніх підприємств

Ця брошура надрукована за фінансового сприяння Європейського Союзу в рамках проекту ЄС «Спільний офіс підтримки інтеграції України до європейського дослідницького простору» (JSO-ERA).

Зміст цієї брошури не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

Проект фінансується Європейським Союзом

Проект реалізується консорціумом під керівництвом компанії ECORYS

Сьома Рамкова програма ЄС з досліджень і технологічного розвитку (FP7) - Міні-посібник для малих та середніх підприємств

Кому адресований Міні-посібник?

Міні-посібник адресований малим та середнім підприємствам України, яких цікавить участь у Сьомій Рамковій програмі ЄС з досліджень і технологічного розвитку (FP7). Її мета полягає в інформуванні підприємств та заохоченні їх до участі в схемі «Дослідження для малих та середніх підприємств».

Міні-посібник створено на основі інформації, зібраної з публікацій Європейської комісії (ЄК) та доступної на веб-сторінці: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=publications, а також даних, представлених на веб-сторінці, присвяченій Національним контактним пунктам для малих та середніх підприємств: www.ncp-sme.net

Крок I

Дослідження для малих та середніх підприємств

Дослідження для малих та середніх підприємств за відповідною схемою спрямоване на надання підтримки малим групам інноваційних підприємств у вирішенні технологічних проблем та здобуття технологічного ноу-хау. Проекти повинні відповідати загальним вимогам до потреб бізнесу та інновацій малих та середніх підприємств, яким надається можливість передавати на умовах субпідряду дослідницькі завдання Виконавцям програми з досліджень і технологічного розвитку з метою здобуття необхідних технологічних знань. Проекти мають створювати безумовний експлуатаційний потенціал та економічний прибуток для залучених малих та середніх підприємств.

Хто може подавати заявки?

Малі та середні підприємства, що потребують «придбання» дослідження шляхом залучення сторонніх ресурсів, як-от:

- малі та середні підприємства з низьким або середнім технологічним рівнем і з низьким або відсутнім дослідницьким потенціалом, або
- малі та середні підприємства, що активно займаються дослідницькою діяльністю та потребують залучення сторонніх ресурсів з метою розширення їхнього основного дослідницького потенціалу.

До проектів залучаються учасники таких категорій:

- Мінімум три незалежні малі та середні підприємства, засновані в трьох різних державах-членах ЄС або в країнах-кандидатах.
- Мінімум два Виконавці дослідження з будь-якої країни, які мають бути незалежними від будь-якого іншого учасника. Приклади Виконавців дослідження: університети, дослідницькі організації та промислові компанії, у тому числі малі та середні підприємства, що займаються дослідженнями.

- Крім того, дозволяється участь інших підприємств і кінцевих споживачів шляхом конкретного внеску до проекту.

Малі та середні підприємства-учасники можуть доручити координацію Виконавцеві дослідження або партнерові в консорціумі, що спеціалізується на професійному управлінні проектами.

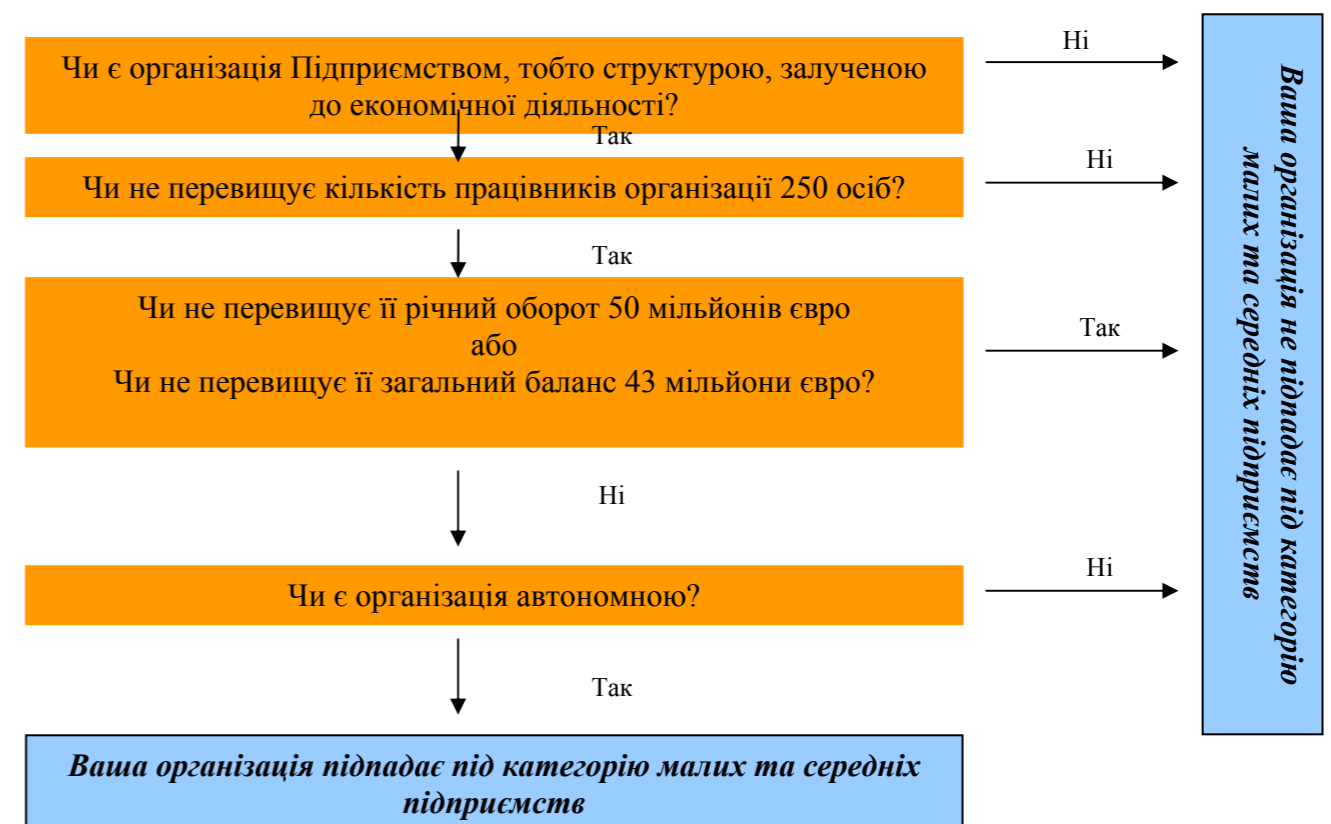
Як це працює?

Малі та середні підприємства-учасники є прямими бенефіціарами проекту. Вони інвестують кошти до проекту з досліджень і технологічного розвитку (RTD) та передають більшу частину дослідницько-демонстраційної роботи Виконавцям Дослідження. У відповідь вони отримують технологічне ноу-хау, необхідне для розробки нових або вдосконалення існуючих продуктів, систем, процесів або послуг. Отже, відносини між малими та середніми підприємствами, з одного боку, та Виконавцями дослідження, з іншого, побудовані за схемою «покупець-продавець». Ідея полягає в тому, щоб надати можливість малим та середнім підприємствам в подальшому розвивати свою діяльність, купуючи знання Виконавців дослідження, які продають свою кваліфікацію та роботу. Важливо відзначити висхідний характер схеми «Дослідження для малих та середніх підприємств»: проекти можуть бути пов'язані з будь-якою дослідницькою темою на всьому просторі науки й техніки.

Крок II

Чи підпадає моя організація під категорію малих та середніх підприємств?

Якщо ваша відповідь на всі чотири запитання буде «ТАК», значить, ваша організація кваліфікується в категорії малих та середніх підприємств за визначенням ЄС.

Щоб дізнатися, яким чином ваше підприємство може кваліфікуватися як мале або середнє, навіть якщо воно не є автономним, виконайте тест на сайті: <http://www.ncp-sme.net/tools/sme-definition>

Крок III

Рекомендації щодо ресурсів та тривалості проекту

Консорціум повинен зазвичай включати від п'яти до десяти учасників. Загальний бюджет проекту повинен, як правило, коливатися від 0,5 мільйонів до 1,5 мільйонів євро, а тривалість реалізації проекту звичайно становить від одного до двох років. Якщо в параметрах проекту спостерігається відхилення від цих рекомендацій, необхідно надати обґрунтування.

На що спрямовується фінансування?

Європейське Співтовариство надає фінансову підтримку проекту, яка охоплює лише частину загальної вартості його виконання. Отже, малі та середні підприємства-учасники повинні інвестувати до проекту свої власні ресурси у фінансовій або в натуральній формі. Участь ЄС відбувається на основі верхньої межі фінансування окремих видів діяльності:

- Діяльність з дослідження та технологічного розвитку: максимум 75%
- Демонстрація діяльності: максимум 50%
- Управління та інші види діяльності (навчання, поширення інформації): максимум 100%

Для розрахунку участі ЄС застосовується одне важливе правило:

Для того, щоб досягти мети сприяння залученню сторонніх ресурсів для провадження дослідницької та демонстраційної діяльності, фінансова підтримка проекту обмежується 110% загальної вартості субпідряду виконавцям робіт з дослідження та технологічного розвитку (рахунок виставляється виконавцями RTD до малих та середніх підприємств).

Діяльність за проектом

- **Діяльність з дослідження та технологічного розвитку (RTD)** складає основу проекту та більшою частиною здійснюється виконавцями RTD. Малі та середні підприємства зосереджуються на розробці специфікацій, апробації та оцінюванні результатів проекту, а також на етапах підготовки продукту до подальшого використання.
- **Демонстраційна діяльність (ДЕМО)** спрямована на доведення ефективності нових технологій, що обіцяють потенційну економічну вигоду, але не можуть безпосередньо приносити прибуток (тобто, апробація прототипів продуктів). Це останній етап розробки, після якого продукти або процеси запускаються у виробництво.
- **Інша діяльність (ІНШЕ)** полегшує процес приймання результатів малими та середніми підприємствами, зокрема, здійснення навчання та поширення інформації.

- **Діяльність з управління (УПРАВ)** складає постійну частину проекту та забезпечує належну структуру, в якій об'єднуються усі компоненти проекту та підтримується постійний зв'язок з Комісією.

Крок IV

Як подавати пропозицію?

Запрошення до подання пропозицій

Один раз на рік Європейська комісія відкриває конкурс заявок. Оголошення про конкурс публікується в Офіційному віснику та на сторінці FP7 Calls в CORDIS (Інформаційній системі Співтовариства з науково-дослідницької діяльності).

(<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage>).

Крім того, публікується також інформаційний пакет з практичними порадами щодо підготовки та подання пропозицій. Конкурс триває близько 4-5 місяців і має чіткий кінцевий термін, після якого жоден документ не може бути поданим до Виконавчого агентства з досліджень (REA) та будь-яка пропозиція щодо проекту, отримана після визначеної кінцевої дати, вважається дискваліфікованою. Оскільки в межах Рамкової програми кошти не виділяються країнам-учасникам, лише найкращі пропозиції можуть отримати фінансування.

Основні документи

Головна ідея вашого проекту повинна відповідати темі та схемі фінансування, зазначеній в оголошенні про подання пропозицій, при чому пропозиції, які не виконують цю вимогу, вважаються дискваліфікованими. Тому, перш ніж почати роботу, учасник конкурсу повинен ознайомитися з нижчепереліченими документами:

- Інструкції щодо подання пропозиції
- Робоча програма
- Посібник для учасників конкурсу

Усі зазначені документи можна знайти на сайті:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CapacitiesDetailsCallPage&call_id=321#prereg

На цьому етапі може статися так, що організації, які бажають подати проектну пропозицію та знаходяться в процесі побудови свого консорціуму, шукають партнерів та/або координатора, якщо вони не бажають координувати проект самі. У такому випадку їм слід скористатися Системою пошуку партнера з дотриманням цієї схеми:

<http://www.ncp-sme.net>

Система EPSS

Пропозиції повинні подаватися в електронній формі з використанням **Служби Комісії для електронного подання пропозицій (EPSS)**. Пропозиції, направлені до REA у будь-який інший спосіб, вважатимуться як «не подані» та не будуть оцінюватися. Усі завантажені дані надійно зберігаються у сервері, до якого мають доступ тільки учасники конкурсу під час подання пропозицій до настання кінцевого терміну. На вебсайті <https://www.epss-fp7.org/epss/welcome.jsp> користувачі можуть знайти «Посібник EPSS з підготовки та подання пропозицій», а також опис самої системи.

Як має виглядати пропозиція?

Пропозиція складається з двох частин:

Частина А містить адміністративну інформацію про пропозицію та учасників. Необхідна інформація повинна включати короткий опис роботи, контакти та характеристику учасників, а також дані стосовно заявленого фінансування. Інформація в Частині А вводиться до пакету форм он-лайн.

Частина В являє собою скоріше «шаблон» або перелік заголовків, чим відрізняється від першої частини. Під час презентації науково-технічного змісту пропозиції заявник повинен дотримуватися визначеної структури. Шаблон призначений для виділення тих аспектів, які оцінюватимуться за спеціальними критеріями. У шаблоні зазначаються, у тому числі, характер пропонованої роботи, учасники та їх ролі у проекті, що пропонується до розгляду, а також наслідки, отримання яких можна очікувати після виконання пропонованої роботи. Частина В пропозиції завантажується заявником до Служби для електронного подання пропозиції (EPSS).

Крок V

Що повинно знати мале або середнє підприємство про права інтелектуальної власності?

За замовчуванням повне право власності на всі результати проекту (новостворені продукти) та авторське право належить малим та середнім підприємствам. Однак консорціум може укласти іншу угоду з метою найоптимальнішого дотримання своїх інтересів за умови, якщо малим та середнім підприємствам надані всі права, необхідні для їх використання за призначенням та експлуатації результатів проекту. На допомогу заявникам у цьому питанні був створений спеціальний портал: www.ipr-helpdesk.org, який містить розділ, присвячений малим та середнім підприємствам: SME Gateway (Інтерфейс для малих та середніх підприємств).

На етапі складення пропозиції необхідно розробити план пропозиції управління інтелектуальною власністю. Належна стратегія захисту, використання та поширення результатів проекту може піднести до довести показати Комісії, що вони мають чіткі плани щодо використання продуктів проекту. Одночасно повинна починатися робота з підготовки юридично обов'язкового документа – **Угоди про консорціум**. На цьому етапі такі нижче зазначені документи можуть бути корисними:

- Посібник з прав інтелектуальної власності
- Контрольний перелік пунктів для Угоди про консорціум
- Типова Угода про консорціум

Зазначені документи наявні на сайтах:

http://cordis.europa.eu/fp7/find-doc_en.html
<http://www.earto.org/DESCA/descahome.htm>

Крок VI

Ситуаційний аналіз

На сайті SMETechWeb:

http://ec.europa.eu/research/smetechweb/index_en.cfm?pg=publications

Європейська комісія опублікувала каталоги проектів для малих та середніх підприємств та для Асоціації малих та середніх підприємств, що фінансується в межах Шостої Рамкової програми (FP6). Там можна знайти короткий опис проекту, прізвищ та адресу координатора проекту та перелік учасників разом із зазначенням тривалості проекту та його вартості.

З метою заохочення малих та середніх підприємств та Асоціації малих та середніх підприємств до участі в Рамковій програмі, Консорціум TransCoSME підготував форми типових пропозицій «Дослідження на користь малих та середніх підприємств» (EDIPAC) та «Дослідження на користь Асоціації малих та середніх підприємств». Ці уявні проектні пропозиції об'єднують багато елементів, які повинні містити реальні структуровані, розроблені офіційні заявки. Обидва приклади пропозицій наявні на сайті <http://www.ncp-sme.net>

Додаткова інформація

Додаткову інформацію та допомогу можна отримати в мережі Національного контактного пункту малих та середніх підприємств (NCP SME): <http://www.ncp-sme.net/national-and-eu-contacts/>. Також доречно проглянути відповідну інформацію на сайтах:

- SMETechWeb
http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm
- Практичний посібник з можливостей отримання фінансування ЄС для досліджень та інновацій:
http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html